

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1347/2000,

annettu 29 päivänä toukokuuta 2000,

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja yhteisten lasten huoltoa koskevista asioista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 61 artiklan c kohdan ja 67 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltiot ovat asettaneet tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää unionia vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvana alueena, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tällaisen alueen asteittaista toteuttamista varten yhteisö toteuttaa muun muassa yksityisoikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alalla toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.
- (2) Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää yksityisoikeuden alalla annettujen tuomioiden vapaan liikkuvuuden kehittämistä ja yksinkertaistamista.
- (3) Tämä kuuluu perustamissopimuksen 65 artiklan soveltamisalaan.
- (4) Tiettyjen toimivaltaa ja täytäntöönpanoa koskevien kansallisten sääntöjen väliset erot vaikeuttavat henkilöiden vapaata liikkuvuutta ja sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Tämän vuoksi on perusteltua säätää tuomioistuimen toimivaltasääntöjen yhdenmukaistamisesta avioliittoa ja lapsen huoltoa koskevista asioista ja yksinkertaistaa näin menettelyjä, joilla pyritään tuomioiden nopeaan ja välittömään tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon.

- (5) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (6) Neuvosto vahvisti 28 päivänä toukokuuta 1998 antamallaan säädöksellä ⁽⁴⁾ yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoasioissa ja suositti, että jäsenvaltiot hyväksyvät sen valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti. Olisi varmistettava yleissopimusta tehtäessä saavutettujen tulosten jatkuvuus. Sen vuoksi yleissopimuksen olennainen sisältö toistetaan pääosin tässä asetuksessa, mutta tähän asetukseen sisältyy eräitä uusia säännöksiä, joita yleissopimuksessa ei ole, jotta varmistettaisiin asetusehdotuksen tiettyjen säännösten yhdenmukaisuus tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa siviili- ja kauppaoikeuden alalla koskevan välineen tiettyjen säännösten kanssa.

- (7) Avioliittoasioista ja lasten huollosta annettujen tuomioiden vapaan liikkuvuuden tavoitteen saavuttamiseksi yhteisössä on tarpeen ja asianmukaista, että rajat ylittävä tuomioistuimen toimivallan ja tuomioiden tunnustaminen avioliiton purkamista ja yhteisten lasten huoltoa koskevista asioista toteutetaan yhteisön säädöksellä, joka on velvoittava ja suoraan sovellettava.

- (8) Tässä asetuksessa säädettävien toimenpiteiden olisi oltava yhdenmukaisia ja yhtenäisiä, jotta henkilöiden vapaa liikkuvuus olisi mahdollisimman laajaa. Tämän vuoksi sitä olisi voitava soveltaa asetuksessa säädettyjen toimivaltaperusteiden mukaisesti myös niihin yhteisön ulkopuolisten maiden kansalaisiin, joilla on riittävän vahvat siteet jonkin jäsenvaltion alueeseen.

⁽¹⁾ EYVL C 247, 31.8.1999, s. 1.

⁽²⁾ Lausunto annettu 17. marraskuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 368, 20.12.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EYVL C 221, 16.7.1998, s. 1. Samana päivänä, jolloin yleissopimus laadittiin, neuvosto merkitsi tiedoksi professori Alegría Borrásin valmisteleman yleissopimuksen selitysmuistion. Selitysmuistio on julkaistu edellä mainitun EYVL:n sivulla 27.

- (9) Tämän asetuksen soveltamisalaan olisi sisällyttävä siviili-prosessit sekä tietyissä jäsenvaltioissa avioliittoasioissa käytettävät muut kuin oikeudenkäyntimenettelyt lukuun ottamatta puhtaasti uskonnollisluonteisia menettelyjä. Tätä varten olisi tarkennettava, että ilmaisu "tuomioistuintimet" kattaa avioliittoasioissa toimivaltaiset oikeudelliset tai muut viranomaiset.
- (10) Tämän asetuksen olisi rajoitettava avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeviin menettelyihin. Avioero- tai pätemättömyystuomioiden tunnustaminen koskee ainoastaan aviollisten siteiden katkaisemista eikä asetuksella ole vaikutusta esimerkiksi kysymykseen puolisoiden syyllisyydestä, avioliiton varallisuus oikeudellisiin seurauksiin tai elatusvelvollisuuteen eikä muihin asiaan mahdollisesti liittyviin kysymyksiin, vaikka ne kenties liittyvät toisiinsa.
- (11) Puolisoiden yhteisten lasten huoltoa koskevat kysymykset kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan silloin kun ne liittyvät läheisesti avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevaan oikeudenkäyntiin.
- (12) Hyväksytyt toimivaltaperusteet nojautuvat periaatteeseen, jonka mukaan asianosaisella on oltava todellinen side toimivaltaa käyttävään jäsenvaltioon. Päätös tiettyjen perusteiden sisällyttämisestä asetukseen perustuu siihen tosiseikkaan, että ne ovat voimassa eri jäsenvaltioiden kansallisissa oikeusjärjestelmissä ja että muut jäsenvaltiot hyväksyvät ne.
- (13) Yksi huomioon otettavista riskeistä puolisojen yhteisten lasten suojelussa avioliiton hajotessa on, että toinen vanhemmista vie lapsen toiseen maahan. Lasten perusettaja on tästä syystä suojeltava erityisesti Haagissa 25 päivänä lokakuuta 1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen mukaisesti. Näin ollen oikea asuinpaikka pysyy toimivaltaperusteena silloin, kun lapsen asuinpaikka on lapsen luvattoman poisviemisen tai palauttamatta jättämisen seurauksena tosiasiallisesti muuttunut.
- (14) Tämän asetuksen säännökset eivät estä jäsenvaltion tuomioistuinten kiireellisissä tapauksissa toteuttamasta väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka koskevat valtiossa oleskelevia henkilöitä tai siellä olevaa omaisuutta.
- (15) Käsitteellä 'tuomio' tarkoitetaan ainoastaan avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen johtaneita päätöksiä. Viralliset asiakirjat, jotka on asianmukaisesti laadittu jossakin jäsenvaltiossa ja jotka ovat siellä täytäntöönpanokelpoisia, rinnastetaan tällaisiin tuomioihin.
- (16) Jäsenvaltioiden tuomioistuinten antamien tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano perustuvat keskinäisen luottamuksen periaatteeseen. Tunnustamatta jättämisen perusteet on rajoitettu ainoastaan välttämättömpiin. Tunnustamatta jättämistä koskeviin menettelyihin olisi sisällytettävä säännöksiä, joilla varmistetaan tunnustamispyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden noudattaminen ja turvataan puolustuksen ja asianosaisten oikeudet, mukaan lukien mahdollisesti osallisena olevan lapsen henkilökohtaiset oikeudet, ja vältetään ristiriitaisten tuomioiden tunnustaminen.
- (17) Tunnustamispyynnön vastaanottaneen valtion ei tule tutkia tuomion antaneen valtion toimivaltaa tai tuomion sisältämää asiaratkaisua.
- (18) Tietojen päivittäminen jäsenvaltion siviilisäätelyä koskevassa rekisterissä ei saa edellyttää erityistä menettelyä, jos ne perustuvat toisessa jäsenvaltiossa annettuun lopulliseen tuomioon.
- (19) Pohjoismaiden vuonna 1931 tekemän sopimuksen määräyksiä sovelletaan tässä asetuksessa ilmoitetuissa rajoissa.
- (20) Espanja, Italia ja Portugali ovat tehneet konkordaatit ennen kuin nämä avioliittoasiat sisällytettiin perustamis-sopimuksen alaan. On tarpeen varmistaa, että nämä jäsenvaltiot eivät rikkoisi kansainvälisiä sitoumuksiaan Pyhää istuinta kohtaan.
- (21) Jäsenvaltioilla on edelleen oikeus sopia keskenään asetuksen soveltamista koskevista käytännön toimenpiteistä, kunnes asiassa on toteutettu yhteisön toimenpiteitä.
- (22) Komission tehtävänä olisi huolehtia liitteessä I, II ja III olevien tuomioistuinten ja muutoksenhakumenettelyjä koskevien luetteloiden muuttamisesta kyseisen jäsenvaltion toimittamien tarkistusten perusteella. Liitteiden IV ja V muuttamisesta olisi päätettävä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä sovellettavasta menettelystä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (23) Komissio tarkastelee viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta sen soveltamista ja ehdottaa tarvittaessa siihen tehtäviä muutoksia.
- (24) Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän asetuksen antamiseen ja soveltamiseen.

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

(25) Tanskan asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen antamiseen eikä asetus siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA

1 artikla

1. Tätä asetusta sovelletaan:

- a) avioeroa, asumuseroa ja avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeviin yksityisoikeudellisiin oikeudenkäynteihin;
- b) puolisoiden yhteisten lasten huoltoa koskeviin yksityisoikeudellisiin oikeudenkäynteihin a alakohdassa tarkoitettujen avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä.

2. Muut jäsenvaltiossa virallisesti tunnustetut menettelyt rinnastetaan oikeudenkäynteihin. 'Tuomioistuimella' tarkoitetaan jäsenvaltioiden kaikkia asiassa toimivaltaisia viranomaisia.

3. Tässä asetuksessa 'jäsenvaltiolla' tarkoitetaan kaikkia jäsenvaltiota lukuun ottamatta Tanskaa.

II LUKU

OIKEUDELLINEN TOIMIVALTA

1 J a k s o

Yleiset säännökset

2 artikla

Avioero, asumusero ja avioliiton pätemättömäksi julistaminen

1. Puolisoiden avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevassa asiassa ovat toimivaltaisia sen jäsenvaltion tuomioistuimet,

- a) jonka alueella
 - puolisoilla on asuinpaikka, tai

– puolisoilla oli viimeinen asuinpaikka, jos toinen puolisoista asuu siellä edelleen, tai

– vastaajalla on asuinpaikka, tai

– jommallakummalla puolisoista on asuinpaikka, jos puoliset jättävät yhteisen hakemuksen, tai

– kantajalla on asuinpaikka, jos hän on asunut siellä vähintään vuoden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, taikka

– kantajalla on asuinpaikka, jos hän on asunut siellä vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, ja hän on joko kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin ollessa kyseessä, hänen "kotipaikkansa" on siellä;

b) jonka kansalaisia molemmat puoliset ovat tai, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin ollessa kyseessä, jossa on kummankin puolison "kotipaikka".

2. Tässä asetuksessa "kotipaikalla" on se merkitys, joka sillä on Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin oikeusjärjestelmissä.

3 artikla

Lapsen huolto

1. Sen jäsenvaltion tuomioistuimet, joka on 2 artiklan nojalla toimivaltainen avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevissa hakemuksissa, ovat toimivaltaisia puolisoiden yhteisen lapsen huoltoa koskevassa asiassa, jos lapsen asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jos lapsen asuinpaikka ei ole 1 kohdassa tarkoitettussa jäsenvaltiossa, tämän valtion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia tällaisessa asiassa, jos lapsen asuinpaikka on jossakin jäsenvaltiossa ja

a) ainakin toinen vanhemmista on lapsen huoltaja; ja

b) näiden tuomioistuinten toimivalta on puolisoiden hyväksymä ja lapsen edun mukainen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu toimivalta lakkaa,

a) kun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta annettu hyväksyvä tai hylkäävä tuomio tulee lainvoimaiseksi; tai

b) jos lapsen huoltoa koskeva oikeudenkäynti on vireillä edellä a alakohdassa tarkoitettuna ajankohtana, silloin kun huoltoa koskeva tuomio tulee lainvoimaiseksi; taikka

c) kun a ja b alakohdassa tarkoitettu oikeudenkäynti päättyy muusta syystä.

4 artikla

Lapsikaappaus

Edellä 3 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset tuomioistuimet käyttävät toimivaltaansa Haagissa 25 päivänä lokakuuta 1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen ja erityisesti sen 3 ja 16 artiklan mukaisesti.

5 artikla

Vastakanne

Tuomioistuimella, jossa oikeudenkäynti on vireillä 2–4 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, jos vastakanne kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

6 artikla

Asumuseron muuntaminen avioeroksi

Sillä jäsenvaltion tuomioistuimella, joka on tehnyt asumuseropäätöksen, on toimivalta myös muuntaa tämä päätös avioeroksi, jos tämän jäsenvaltion laissa niin säädetään, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan säännösten soveltamista.

7 artikla

2–6 artiklassa tarkoitettu yksinomainen toimivalta

Puoliso,

a) jolla on asuinpaikka jäsenvaltion alueella,

tai

b) joka on jäsenvaltion kansalainen, tai, kun kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti, puoliso, jonka ”kotipaikka” on jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella,

voidaan haastaa oikeuteen toisessa jäsenvaltiossa ainoastaan 2–6 artiklan mukaisesti.

8 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

1. Jos millään jäsenvaltion tuomioistuimella ei ole 2–6 artiklan mukaan toimivaltaa, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen valtion oman lainsäädännön mukaan.

2. Jäsenvaltion kansalainen, jolla on asuinpaikka toisen jäsenvaltion alueella, voi samoin edellytyksin kuin kyseisen valtion kansalaiset turvautua siinä valtiossa sovellettaviin toimivaltasääntöihin sellaista vastaajaa vastaan, jolla ei ole asuinpaikkaa jonkin jäsenvaltion alueella ja joka ei ole jäsenvaltion kansalainen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin ollessa kyseessä, jonka ”kotipaikka” ei ole jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella.

2 J a k s o

Tuomioistuimen toimivallan ja menettelyn edellytysten tutkiminen

9 artikla

Toimivallan tutkiminen

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa nostettu kanne koskee asiaa, jossa se ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen, mutta jonka toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan jätettävä asia tutkimatta.

10 artikla

Menettelyn edellytysten tutkiminen

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kanne nostettiin, ei vastaa, toimivaltaisen tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada tieto haastehakemuksesta tai vastaavasta asiakirjasta niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

2. Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000⁽¹⁾ 19 artiklan säännöksiä sovelletaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten asemesta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja on toimitettava jäsenvaltiosta toiseen kyseisen asetuksen nojalla.

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 37.

3. Kun asetuksen (EY) N:o 1348/2000 säännökset eivät ole sovellettavissa, sovelletaan oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn Haagin yleissopimuksen 15 artiklaa, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja on toimitettava ulkomaille kyseisen yleissopimuksen nojalla.

3 J a k s o

Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet

11 artikla

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asianosaisten välillä samaa asiaa koskevia kanteita, tuomioistuimen, jossa kanne on nostettu myöhemmin, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen.

2. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asianosaisten välillä eri asiaa koskevia kanteita, joissa vaaditaan avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista, tuomioistuimen, jossa kanne on myöhemmin nostettu, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, onko tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, toimivaltainen.

3. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen, tuomioistuimen, jossa kanne on myöhemmin nostettu, on jätettävä asia tutkimatta.

Tällöin asian vireille pannut kantaja voi siirtää asian siitä tuomioistuimesta, jossa kanne on myöhemmin nostettu, siihen tuomioistuimeen, jossa kanne on ensiksi pantu vireille.

4. Tätä artiklaa sovellettaessa asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa:

- a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen edellyttäen, että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle; tai
- b) jos asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomais ottaa sen vastaan, edellyttäen, että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen.

4 J a k s o

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

12 artikla

Tämän asetuksen säännökset eivät estä jäsenvaltion tuomioistuimia toteuttamasta kiireellisissä tapauksissa jäsenvaltion laissa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka koskevat valtiossa oleskelevia henkilöitä tai siellä olevaa omaisuutta, myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.

III LUKU

TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

13 artikla

Tuomion määritelmä

1. Tässä asetuksessa 'tuomiolla' tarkoitetaan jäsenvaltion tuomioistuimen julistamaa avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista sekä tällaisen avioliitoasian käsittelyn yhteydessä annettua puolisoiden lapsen huoltoa koskevaa ratkaisua, riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muuksi.

2. Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös tämän asetuksen mukaan aloitetuista menettelyistä aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamiseen sekä tällaisia oikeudenkäyntikuluja koskevan määräyksen tai päätöksen täytäntöönpanoon.

3. Tätä asetusta sovellettaessa viralliset asiakirjat, jotka on asianmukaisesti laadittu jossakin jäsenvaltiossa ja jotka ovat siellä täytäntöönpanokelpoisia, sekä jäsenvaltion tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikana tehty sovinto, joka tunnustetaan ja joka on täytäntöönpanokelpoinen mainitussa jäsenvaltiossa, ovat täytäntöönpanokelpoisia samoin edellytyksin kuin 1 kohdassa tarkoitetut tuomiot.

1 J a k s o

Tunnustaminen

14 artikla

Tuomion tunnustaminen

1. Jäsenvaltiossa annettu tuomio on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista.

2. Mitään erityistä menettelyä ei vaadita siviilisäätystä koskevien jäsenvaltioiden rekistereiden päivittämiseksi toisessa jäsenvaltiossa avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan tuomion perusteella, johon kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ei saa hakea muutosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

3. Jokainen, jonka etua tuomion tunnustaminen koskee, voi pyytää tämän luvun 2 ja 3 jaksossa tarkoitetussa menettelyssä vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta.

4. Jos kysymys tuomion tunnustamisesta tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa, asiaa käsittelevä tuomioistuin voi ratkaista tuomion tunnustamista koskevan kysymyksen.

15 artikla

Tunnustamatta jättämisen perusteet

1. Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevaa tuomiota ei tunnusteta:

- a) jos tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;
- b) jos tuomio on annettu poisjäänyttä vastaajaa vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu vastaajalle tiedoksi niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaajan katsotaan yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion;
- c) jos tuomio on ristiriidassa sellaisen tuomion kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään tai
- d) jos tuomio on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annettun tuomion kanssa ja tämä aikaisemmin annettu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

2. Puolisoiden lasten huoltoa koskevaa tuomiota, joka on annettu 13 artiklassa tarkoitetun avioliittoasian käsittelyn yhteydessä, ei tunnusteta:

- a) jos tunnustaminen on selvästi, ottaen huomioon lapsen etu, vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;
- b) jos tuomio on annettu, kiireellistä tilannetta lukuun ottamatta, antamatta lapselle tilaisuutta tulla kuulluksi vastoin sen jäsenvaltion oikeudenkäyntimenettelyä koskevia perusperiaatteita, jossa tunnustamista pyydetään;

c) jos tuomio on annettu pois jäänyttä henkilöä vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ei ole annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos hänen katsotaan yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion;

d) kenen tahansa sellaisen henkilön vaatimuksesta, jonka huoltajan asemaa tuomio loukkaa, jos tälle henkilölle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi;

e) jos tuomio on ristiriidassa lapsen huoltoa koskevassa asiassa myöhemmin siinä jäsenvaltiossa annetun tuomion kanssa, jossa tunnustamista pyydetään; tai

f) jos tuomio on ristiriidassa sellaisessa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa, jossa lapsella on asuinpaikka, lapsen huoltoa koskevassa asiassa myöhemmin annetun tuomion kanssa, siitä alkaen kun tämä myöhemmin annettu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

16 artikla

Kolmansien valtioiden kanssa tehdyt sopimukset

Jäsenvaltion tuomioistuin voi tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen nojalla olla tunnustamatta toisessa jäsenvaltiossa annettua tuomiota silloin, kun 8 artiklassa tarkoitetussa tapauksessa tuomio on voinut perustua ainoastaan muihin kuin 2–7 artiklassa määriteltyihin toimivaltaperusteisiin.

17 artikla

Tuomion antaneen tuomioistuimen toimivallan tutkimista koskeva kielto

Tuomion antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen toimivaltaa ei saa tutkia. Tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin, joista säädetään 2–8 artiklassa, ei voida soveltaa 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa kieltäytymisperustetta.

18 artikla

Sovellettavan lainsäädännön eroavuus

Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan tuomion tunnustamisesta ei voida kieltäytyä sillä perusteella, että sen jäsenvaltion, jossa tunnustamista pyydetään, lainsäädännössä ei sallita avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista samojen tosiseikkojen perusteella.

19 artikla

Asiaratkaisun uudelleen tutkimisen kieltäminen

Tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

20 artikla

Asian käsittelyn lykkääminen

1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion tunnustamista, tämä voi lykätä asian käsittelyn, jos tuomioon on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

2. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyn, jos tuomion täytäntöönpano on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, muutoksenhaun vuoksi lykätty.

2 J a k s o

Täytäntöönpano

21 artikla

Täytäntöönpanokelpoiset tuomiot

1. Yhteisen lapsen huollosta jäsenvaltiossa annettu tuomio, joka on siinä jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen ja on annettu tiedoksi, on pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa, kun se asiaan osallisen hakemuksesta on siellä julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi.

2. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on kuitenkin sellainen tuomio pantava täytäntöön Englannissa ja Walesissa, Skotlannissa tai Pohjois-Irlannissa, kun se asiaan osallisen hakemuksesta on rekisteröity täytäntöönpanoa varten kyseisessä Yhdistyneen kuningaskunnan osassa.

22 artikla

Paikallisten tuomioistuinten toimivalta

1. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva hakemus on toimitettava liitteessä I olevassa luettelossa mainittuun tuomioistuimeen.

2. Alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen henkilön asuinpaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai sen lapsen asuinpaikan mukaan, jota hakemus koskee.

Jos kumpikaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista paikoista ei ole sen jäsenvaltion alueella, jossa täytäntöönpanoa haetaan, alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy täytäntöönpanopaikan mukaan.

3. Edellä 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen osalta alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa tunnustamista tai tunnustamatta jättämistä koskevat menettelyt pannaan vireille.

23 artikla

Täytäntöönpanomenettely

1. Täytäntöönpanoa on haettava sen jäsenvaltion lain mukaisesti, jossa täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Hakijan on ilmoitettava osoite tiedoksiantoja varten sen tuomioistuimen tuomiopiirin alueella, jolta täytäntöönpanoa pyydetään. Jos sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa täytäntöönpanoa pyydetään, ei tunneta sellaisen paikallisen osoitteen ilmoittamista, hakijan on nimettävä oikeudenkäyntiasiamies.

3. Hakemukseen on liitettävä 32 ja 33 artiklassa tarkoitetut asiakirjat.

24 artikla

Tuomioistuimen päätös

1. Tuomioistuimen, jolle hakemus on osoitettu, on annettava päätöksensä viipymättä. Menettelyn tässä vaiheessa henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa pyydetään, ei varata oikeutta tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

2. Hakemus voidaan hylätä ainoastaan jollakin 15, 16 ja 17 artiklassa mainitulla perusteella.

3. Tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

25 artikla

Päätöksestä ilmoittaminen

Tuomioistuimen asianomaisen virkamiehen on viipymättä ilmoitettava hakijalle hakemuksen johdosta annetusta päätöksestä sen jäsenvaltion lain mukaisesti, jossa täytäntöönpanoa pyydetään.

26 artikla

Muutoksenhaku täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta hakemuksen perusteella tehtyyn päätökseen tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi.

2. Hakemus on jätettävä liitteessä II olevassa luettelossa mainitulle tuomioistuimelle.

3. Muutoksenhaku on käsiteltävä kontradiktorista menettelyä koskevien säännösten mukaisesti.

4. Jos muutosta hakee se, joka on hakenut tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, vastapuoli on kutsuttava kuultavaksi muutoksenhakua käsittelevään tuomioistuimeen. Jos tällainen henkilö jää pois, sovelletaan 10 artiklan säännöksiä.

5. Hakemus tuomion täytäntöönpanokelpoisuudesta annetun ratkaisun muuttamiseksi on jätettävä tuomioistuimeen kuukauden kuluessa ilmoituksen tiedoksiannosta. Jos sen henkilön asuinpaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa päätös täytäntöönpanokelpoisuudesta annettiin, muutoksenhakuaika on kaksi kuukautta siitä päivästä, kun päätös on annettu tiedoksi hänelle joko henkilökohtaisesti tai hänen asunnollaan. Tätä määräaikaa ei voida pidentää välimatkan perusteella.

27 artikla

Muutoksenhakutuomioistuimet ja muutoksenhakukeinot

Muutoksenhakemuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta ainoastaan liitteessä III tarkoitettuja menettelyjä käyttäen.

28 artikla

Asian käsittelyn keskeyttäminen

1. Tuomioistuin, jolta muutosta on haettu 26 tai 27 artiklan mukaisesti, voi sen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomioon on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin tai jos sellaisen muutoksenhakukeinon käyttämiseksi säädetty aika ei ole vielä kulunut umpeen. Viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin voi määrätä ajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.

2. Jos tuomio on annettu Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on jokaista siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoa pidettävä ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

29 artikla

Osittainen täytäntöönpano

1. Jos tuomiolla on ratkaistu useampia vaatimuksia ja jos täytäntöönpanoa ei voida sallia kaikkien vaatimusten osalta, tuomioistuihin on sallittava täytäntöönpano yhden tai useamman vaatimuksen osalta.

2. Hakija voi pyytää tuomion osittaista täytäntöönpanoa.

30 artikla

Oikeusapu

Jos siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, täytäntöönpanon hakijalle on myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta, on hänelle myös 22–25 artiklassa tarkoitettussa menettelyssä myönnettävä maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta niin laajalti kuin se on mahdollista sen jäsenvaltion lain mukaan, jolle pyyntö on osoitettu.

31 artikla

Vakuus, takuu tai talletus

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutusta, takuuta, talletusta tai muuta senkaltaista suoritusta seuraavien perusteiden:

- a) hänellä ei ole asuinpaikkaa siinä jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan; tai
- b) hän joko on ulkomaalainen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan tai Irlannin ollessa kyseessä, hänellä ei ole ”kotipaikkaa” kummassakaan mainituista jäsenvaltioista.

3 J a k s o

35 artikla

Yhteiset säännökset

32 artikla

Asiakirjat

1. Asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai sen tunnustamatta jättämistä tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi on annettava

a) tuomiosta sellainen jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja

b) 33 artiklassa tarkoitettu todistus.

2. Jos tuomio on annettu pois jäänyttä asianosaista vastaan, asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, on lisäksi toimitettava

a) alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä asiakirja, josta ilmenee, että haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu pois jääneelle asianosaiselle tiedoksi; tai

b) asiakirja, josta ilmenee, että vastaaja on yksiselitteisesti hyväksynyt tuomion.

33 artikla

Muut asiakirjat

Sen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen tai viranomaisen, jossa tuomio on annettu, on annettava asiaan osallisen pyynnöstä todistus käyttäen liitteessä IV (tuomiot avioliittoa koskevista asioista) tai liitteessä V (tuomiot lasten huoltoa koskevista asioista) esitettyä vakiolomaketta.

34 artikla

Asiakirjojen puuttuminen

1. Jollei 32 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ole annettu, tuomioistuin voi asettaa asiakirjojen antamiselle määräajan tai hyväksyä sanotuissa kohdissa tarkoitettuja asiakirjoja vastaavia muita asiakirjoja tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettyinä, vapauttaa asiakirjan antamisvelvollisuudesta.

2. Tuomioistuimen vaatimuksesta asiakirjoista on annettava käännös. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön oikeaksi todistama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.

Laillistaminen tai vastaava muodollisuus

Edellä 32 ja 33 artiklassa sekä 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen samoin kuin asianajovaltakirjan osalta ei saa vaatia laillistamista tai vastaavaa muodollisuutta.

IV LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

36 artikla

Suhde muihin välineisiin

1. Jollei 38 ja 42 artiklassa ja tämän artiklan 2 kohdassa toisin säädetä, tämä asetusta korvaa jäsenvaltioiden osalta sen voimaan tullessa voimassa olevat yleissopimukset, jotka on tehty kahden tai useamman jäsenvaltion välillä ja jotka koskevat tällä asetuksella säänneltyjä asioita.

2. a) Ruotsi ja Suomi voivat ilmoittaa, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää lisäpöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain näiden valtioiden keskinäisissä suhteissa tämän asetuksen säännösten sijasta. Kyseiset ilmoitukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja liitetään tähän asetukseen. Mainitut jäsenvaltiot voivat peruuttaa nämä ilmoituksensa kokonaisuudessaan tai osittain milloin tahansa ⁽¹⁾

b) Euroopan unionin kansalaisten kansallisuudesta riippumattoman, tasa-arvoisen kohtelun periaatetta on noudatettava.

c) Kaikki a alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden väliset sopimukset, jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita, voidaan tulevaisuudessa tehdä vain, jos niissä olevat toimivaltaperusteet ovat tämän asetuksen mukaiset.

d) Tuomiot, jotka on annettu a alakohdassa tarkoitettuna ilmoituksen antaneessa Pohjoismaassa tämän asetuksen II luvun säännöistä vastaavan toimivaltamääräyksen nojalla, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muissa jäsenvaltioissa III luvun säännösten mukaisesti.

⁽¹⁾ Kyseiset jäsenvaltiot eivät ole antaneet tällaista ilmoitusta asetuksen antamiseen mennessä.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle
- a) jäljennös 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuista sopimuksista ja niiden täytäntöönpanoa koskevasta yhdenmukaisesta lainsäädännöstä; ja
- b) tieto tällaisten sopimusten tai yhdenmukaisen lainsäädännön irtisanomisesta tai niihin tehdyistä muutoksista.

37 artikla

Suhde tiettyihin monenvälisiin yleissopimuksiin

Jäsenvaltioiden suhteissa tällä asetuksella on etusija suhteessa seuraaviin yleissopimuksiin niiltä osin, kuin ne koskevat tällä asetuksella säänneltyjä asioita:

- alaikäisten suojelun suhteen toimivaltaisista viranomaisista ja sovellettavasta lainsäädännöstä 5 päivänä lokakuuta 1961 tehty Haagin yleissopimus,
- avioliittojen pätevyyttä koskevien päätösten tunnustamisesta 8 päivänä syyskuuta 1967 tehty Luxemburgin yleissopimus,
- avioerojen ja asumuserojen tunnustamisesta 1 päivänä kesäkuuta 1970 tehty Haagin yleissopimus,
- lasten huoltoa koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja lasten palauttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1980 tehty eurooppalainen yleissopimus,
- toimivallasta, sovellettavasta lainsäädännöstä, tunnustamisesta, täytäntöönpanosta ja yhteistyöstä lasten huoltoa ja lastensuojelutoimenpiteitä koskevissa asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehty Haagin yleissopimus, edellyttäen, että lapsen asuinpaikka on jossakin jäsenvaltiossa.

38 artikla

Voimassaolo

1. Edellä 36 artiklan 1 kohdassa ja 37 artiklassa mainitut sopimukset ja yleissopimukset ovat edelleen voimassa niissä asioissa, joissa tätä asetusta ei sovelleta.

2. Ne ovat edelleen voimassa myös niiden tuomioiden osalta, jotka on annettu, ja niiden virallisten asiakirjojen osalta, jotka on laadittu ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

39 artikla

Jäsenvaltioiden väliset sopimukset

1. Kaksi jäsenvaltiota tai useammat jäsenvaltiot voivat tehdä keskenään sopimuksia tai järjestelyjä, joiden tavoitteena on täydentää tätä asetusta tai helpottaa sen soveltamista.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:

- a) jäljennös kyseisistä sopimusluonnoksista; ja
- b) tieto näiden sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta.

2. Nämä sopimukset tai järjestelyt eivät voi missään olosuhteissa poiketa II ja III luvun säännöksistä.

40 artikla

Pyhän istuimen kanssa tehdyt sopimukset

1. Tämä asetus ei rajoita Vatikaanissa 7 päivänä toukokuuta 1940 allekirjoitetun Pyhän istuimen ja Portugalin välillä tehdyn kansainvälisen sopimuksen (konkordaatti) soveltamista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti tehty päätös avioliiton mitättömäksi julistamisesta tunnustetaan jäsenvaltioissa III luvussa säädetyin edellytyksin.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös seuraaviin Pyhän istuimen kanssa tehtyihin kansainvälisiin sopimuksiin (konkordaatteihin):

- a) Italian tasavallan ja Pyhän istuimen välillä 11 päivänä helmikuuta 1929 tehty *concordato lateranense*, sellaisena kuin se on muutettuna Roomassa 18 päivänä helmikuuta 1984 allekirjoitetulla sopimuksella ja sen lisäpöytäkirjalla;
- b) Pyhän istuimen ja Espanjan välillä oikeusasioista 3 päivänä tammikuuta 1979 tehty sopimus.

4. Italia ja Espanja saavat soveltaa 2 kohdassa tarkoitettujen päätösten tunnustamiseen samoja menettelyjä ja tarkastuksia kuin kirkollisten tuomioistuinten 3 kohdassa tarkoitettujen Pyhän istuimen kanssa tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti antamiin päätöksiin

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:

- a) jäljennös 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista;
- b) tieto sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta.

41 artikla

Jäsenvaltiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä

Sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa on kaksi oikeusjärjestelmää tai säännöstöä tai useita oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan sen eri alueilla tämän asetuksen soveltamisalaan liittyvissä asioissa:

- a) viittausta asuinpaikkaan tässä jäsenvaltiossa tarkoitetaan viittausta asuinpaikkaan alueella;

- b) viittauksella kansallisuuteen tai Yhdistyneen kuningaskunnan ollessa kyseessä, "kotipaikkaan", tarkoitetaan viittausta jäsenvaltion lainsäädännössä määrättyyn alueeseen;
- c) viittauksella jäsenvaltioon, jonka viranomaisen käsiteltäväksi on saatettu avioero tai asumusero tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeva hakemus, tarkoitetaan viittausta alueeseen, jonka viranomaisen käsiteltävänä tällainen hakemus on;
- d) viittauksella jäsenvaltion sääntöihin tarkoitetaan viittausta sen alueen sääntöihin, jossa toimivaltaan, tunnustamiseen tai täytäntöönpanoon vedotaan.

V LUKU

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

42 artikla

1. Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu ja sellaisiin sovintoihin, jotka tuomioistuin on hyväksynyt asian käsittelyn aikana sen jälkeen, kun tämä asetus on tullut voimaan.

2. Tuomiot, jotka on annettu sen jälkeen, kun tämä asetus on tullut voimaan, ja jotka on annettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa vireille pannuissa asioissa, tunnustetaan ja pannaan kuitenkin täytäntöön III luvun säännösten mukaisesti, jos sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat joko tämän asetuksen II luvun säännöksiä tai sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa kyseisten jäsenvaltioiden välillä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 29 päivänä toukokuuta 2000.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

43 artikla

Uudelleentarkastelu

Viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2006 komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen ja erityisesti sen 36 ja 39 artiklan sekä 40 artiklan 2 kohdan soveltamisesta. Tähän kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotuksia asetuksen muuttamiseksi.

44 artikla

Tuomioistuimia ja muutoksenhakumenettelyjä koskevien luetteloiden muuttaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tekstit, joilla muutetaan liitteessä I, II ja III olevia tuomioistuinten ja muutoksenhakumenettelyjen luetteloita. Komissio tekee kyseisiin liitteisiin ilmoituksen mukaiset muutokset.

2. Liitteessä IV ja V olevien vakiolomakkeiden ajantasaistaminen tai niihin tehtävät tekniset muutokset hyväksytään 45 artiklan 2 kohdan mukaista neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

45 artikla

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

46 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. COSTA

LIITE I

Pyynnöt, joista säädetään 22 artiklassa, toimitetaan seuraaville tuomioistuimille tai toimivaltaisille viranomaisille:

- Belgiassa "tribunal de première instance", "Rechtbank van eerste aanleg", "erstinstanzliche Gericht",
 - Saksassa
 - "Kammergerichtin" alueella (Berliini) "Familiengericht Pankow/Weißensee",
 - muissa "Oberlandesgerichtien" alueella "Familiengericht", joka on asianomaisen "Oberlandesgerichtin" yhteydessä,
 - Kreikassa "Μονομελές Πρωτοδικείο",
 - Espanjassa "Juzgado de Primera Instancia",
 - Ranskassa "tribunal de grande instance" puheenjohtaja,
 - Irlannissa "High Court",
 - Italiassa "Corte d'appello",
 - Luxemburgissa "Tribunal d'arrondissement'in" puheenjohtaja,
 - Alankomaissa "Arrondissementsrechtbankin" puheenjohtaja,
 - Itävallassa "Bezirksgericht",
 - Portugalissa "Tribunal de Comarca" tai Tribunal de Família,
 - Suomessa "käräjäoikeus"/"tingsrätt",
 - Ruotsissa "Svea hovrätt",
 - Yhdistyneessä kuningaskunnassa:
 - a) Englannissa ja Walesissa "High Court of Justice";
 - b) Skotlannissa "Court of Session";
 - c) Pohjois-Irlannissa "High Court of Justice";
 - d) Gibraltarissa "Supreme Court".
-

LIITE II

Muutoksenhaku, josta säädetään 26 artiklassa, toimitetaan jollekin seuraavista tuomioistuimista:

- Belgiassa
 - a) henkilö, joka hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, voi jättää hakemuksensa seuraavaan tuomioistuimeen: "Cour d'appel" tai "hof van beroep";
 - b) henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, voi vastustaa hakemusta seuraavassa tuomioistuimessa: "tribunal de première instance" / "rechtbank van eerste aanleg" / "erstinstanzliche Gericht",
 - Saksassa "Oberlandesgericht",
 - Kreikassa "Εφετείο",
 - Espanjassa "Audiencia Provincial",
 - Ranskassa "Cour d'appel",
 - Irlannissa "High Court",
 - Italiassa "Corte d'appello",
 - Luxemburgissa "Cour d'appel",
 - Alankomaissa
 - a) jos muutosta hakee hakija tai vastaaja, joka on vastannut: "Gerechtshof";
 - b) jos muutosta hakee vastaaja, joka on saanut luvan olla poissa oikeudenkäynnistä: "arrondissementsrechtbank",
 - Itävallassa "Bezirksgericht",
 - Portugalissa "Tribunal de Relação",
 - Suomessa "hovioikeus" / "hovrätt",
 - Ruotsissa "Svea hovrätt",
 - Yhdistyneessä kuningaskunnassa:
 - a) Englannissa ja Walesissa "High Court of Justice";
 - b) Skotlannissa "Court of Session";
 - c) Pohjois-Irlannissa "High Court of Justice";
 - d) Gibraltarissa "Court of Appeal".
-

LIITE III

Muutoksia, joista säädetään 27 artiklassa, voidaan hakea ainoastaan:

- Belgiassa, Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa, Italiassa, Luxemburgissa ja Alankomaissa kassaatiovalituksella,
 - Saksassa "Rechtsbeschwerdellä",
 - Irlannissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla valituksella Supreme Courtilta (appeal on a point of law to the Supreme Court)
 - Itävallassa "Revisionsrekursilla",
 - Portugalissa "recurso restrito à matéria de direito",
 - Suomessa "valittamalla korkeimmalta oikeudelta" / "genom besvär hos högsta domstolen",
 - Ruotsissa valittamalla "högsta domstolenilta".
 - Yhdistyneessä kuningaskunnassa ainoastaan oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhaulla (appeal on a point of law)
-

LIITE IV

Todistus tuomioista avioliittoa koskevissa asioissa (33 artikla)

1. Maa, jossa tuomio on annettu _____
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen
 - 2.1 Nimi _____
 - 2.2 Osoite _____
 - 2.3 Puhelin/Telekopio/Sähköpostiosoite _____
3. Avioliitto
 - 3.1 Aviovaimo
 - 3.1.1 Täydellinen nimi _____
 - 3.1.2 Syntymämaa ja -paikka _____
 - 3.1.3 Syntymäaika _____
 - 3.2 Aviomies
 - 3.2.1 Täydellinen nimi _____
 - 3.2.2 Syntymämaa ja -paikka _____
 - 3.2.3 Syntymäaika _____
 - 3.3 Avioliiton solmimismaa, -paikka (jos tiedossa) ja -päivämäärä
 - 3.3.1 Avioliiton solmimismaa _____
 - 3.3.2 Avioliiton solmimispaikka (jos tiedossa) _____
 - 3.3.3 Avioliiton solmispäivämäärä _____
4. Tuomion antanut tuomioistuin
 - 4.1 Tuomioistuimen nimi _____
 - 4.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka _____
5. Tuomio
 - 5.1 Päivämäärä _____

5.2 Viitenumero _____

5.3 Tuomion laji

5.3.1 Avioero ☐

5.3.2 Avioliiton pätemättömäksi julistaminen ☐

5.3.3 Asumusero ☐

5.4 Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?

5.4.1 Ei ☐

5.4.2 Kyllä ⁽¹⁾ ☐

6. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua _____

7. Voidaanko tuomioon vielä hakea muutosta sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa tuomio on annettu?

7.1 Ei ☐

7.2 Kyllä ☐

8. Oikeusvaikutusten alkamispäivämäärä siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu

8.1 Avioero _____

8.2 Asumusero _____

Tehty... ssa/ssä,... päivänä... kuuta...

Allekirjoitus ja/tai leima

⁽¹⁾ 32 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on liitettävä mukaan.

LIITE V

Todistus tuomioista lasten huoltoa koskevissa asioissa (33 artikla)

1. Maa, jossa tuomio on annettu _____

2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen

2.1 Nimi _____

2.2 Osoite _____

2.3 Puhelin/Telekopio/Sähköposti _____

3. Vanhemmat

3.1 Äiti

3.1.1 Täydellinen nimi _____

3.1.2 Syntymäaika ja -paikka _____

3.2 Isä

3.2.1 Täydellinen nimi _____

3.2.2 Syntymäaika ja -paikka _____

4. Tuomion antanut tuomioistuin

4.1 Tuomioistuimen nimi _____

4.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka _____

5. Tuomio

5.1 Päivämäärä _____

5.2 Viitenumero _____

5.3 Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?

5.3.1 Ei ☐

5.3.2 Kyllä ⁽¹⁾ ☐

⁽¹⁾ 32 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on liitettävä mukaan.

6. Lapset, joita tuomio koskee ⁽¹⁾

6.1 Täydellinen nimi ja syntymäaika _____

6.2 Täydellinen nimi ja syntymäaika _____

6.3 Täydellinen nimi ja syntymäaika _____

6.4 Täydellinen nimi ja syntymäaika _____

7. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua _____

8. Täytäntöönpanokelpoisuutta ja tiedoksiantoa koskeva ilmoitus

8.1 Voidaanko tuomio panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?

8.1.1 Kyllä ☐8.1.2 Ei ☐

8.2 Onko tuomio annettu tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa on haettu?

8.2.1 Kyllä ☐

8.2.1.1 Asianosaisen täydellinen nimi _____

8.2.1.2 Tiedoksiantopäivä _____

8.2.2 Ei ☐

Tehty... ssa/ssä,... päivänä... kuuta...

Allekirjoitus ja/tai leima

⁽¹⁾ Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.